

ÜLLÉS KÖZSÉG IFJÚSÁGPOLITIKAI KONCEPCIÓJA

2008

Tartalom

1. A koncepció célja
2. a koncepció jogforrásai
3. Az ifjúság helyzete Üllésen-ifjúságkutatás és helyzetelemzés-
2008
4. A koncepció tartalma
 - a. demográfia
 - b. szociális helyzet
 - c. foglalkoztatás
 - d. veszélyeztetettség
 - e. egészségi állapot
 - f. oktatás
 - g. kultúra
 - h. szabadidő és sport
 - i. környezetvédelem
 - j. önszerveződés
 - k. nemzetközi kapcsolatok
5. Ifjúsági cselekvési terv

1. A koncepció célja

Az ifjúságpolitikai koncepció létrejöttében Üllés Község Önkormányzatát az a cél vezette, hogy a koncepció elfogadásával a fiatalok, a társadalom és a helyi közösség aktív tagjává váljanak, és színvonalas ifjúsági közélet alakuljon ki a településen. A kialakított koncepció által elő kívánja segíteni, hogy a helyi fiatalok olyan intézményi feltételeket kapjanak, amely által egyenlő eséllyel vehetik fel a versenyt hasonló korú társaikkal. Továbbá olyan környezetet és a társadalom minden területére kiterjedő feltételrendszert biztosítson a számukra, hogy felnőtt koruk elérése után is a községben maradjanak, itt alkotó tevékenységükkel elősegítsék a község fejlődését, hiszen olyan modern tudással rendelkeznek, ami a település hosszú távú fejlődésének alapja és biztosítéka lehet.

A koncepció megalkotásában jelentős szerepe van a megváltozott környezeti feltételeknek is. Az átalakuló, formálódó társadalmi, egészségügyi, kulturális és munkaerőpiaci helyzet új kihívásokat támaszt a fiatal korosztály számára, amelynek csak akkor tudnak megfelelni, ha átgondolt és megfelelően felépített ifjúságpolitikai stratégiával segítjük őket.

Üllés Község Önkormányzata felismerte az ifjúsági korosztállyal való együttműködés fontosságát, szükségességét, amelyet szakmailag és politikailag is támogatva, a civil szervezésekkel és a szakmai szervezetekkel közösen kíván elérni. Célunk volt, hogy a már meglévő ifjúsági szolgáltatásokat fejlesszük; a fiatalokkal az információ-áramlás hatékonyabbá váljon. Ennek érdekében a koncepció megalkotásába az önkormányzat bevonta a közvetve és közvetlenül érintett helyi szakmai és civil szervezeteket, valamint a már működő helyi ifjúsági szervezeteket (DÖK), továbbá felhasználta a 2005-ben és 2008-ban készült ifjúságkutatói eredményeket.

A koncepcióban az önkormányzat vizsgálja és értékeli a település társadalmi és gazdasági helyzetét, adottságait; bemutatja az ifjúság részére nyújtott ifjúsági, oktatási, egészségügyi, szociális, foglalkoztatási és szabadidős lehetőségeket, meghatározza az ifjúsági szolgáltatások fejlesztésének céljait.

Az önkormányzat kiemelten fontosnak tartja, hogy az elvek és a javasolt különféle részvételi formák minden fiatalra vonatkoznak, bármilyen fajta, különösen az etnikai, a faji, a nemzeti, a szociális és a kulturális kisebbségekkel szembeni megkülönböztetés nélkül.

2. A koncepció jogforrásai:

- a. 1949. évi XX. Tv.(Alkotmány)
- b. 1990. évi LXV. Tv. A helyi önkormányzatokról
- c. Európa Tanács 237. határozat (Európai Charta a fiatalok részvételéről a helyi közösségek és régiók életében)
- d. Gyermekek jogairól szóló Egyezmény (New York, 1989. november 20.)
- e. Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (1948 december 10.)
- f. Gyermekek jogairól szóló New York-i Egyezmény (1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetve)
- g. 1997. évi XXXI. Tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

3. Az ifjúság helyzete Üllésen - ifjúságkutatás és helyzetelemzés – 2008.

I. Demográfia

Üllés a Dél-alföldi régióban, Csongrád megye déli részén, a Homokháti kistérségben helyezkedik el, a Szeged-Kiskunhalas útvonalon, Szegedtől 30 km-re. Nagy kiterjedésű tanyavilággal rendelkezik, ahol a lakosság közel 30%-a él. A lakosok nagy hányada mezőgazdasági termeléssel foglalkozik: gyümölcsstermesztés, fóliázás. Több család él idényszerű alkalmi munkából.

Lakónépessége: 3259 fő,

Állandó népesség száma: 3239 fő.

A 0-29 éves lakosság korcsoportos adatai:

Állandó népességből a 0-2 évesek száma	82 fő
Állandó népességből a 3-5 évesek száma	86 fő
Állandó népességből a 6-14 évesek száma	326 fő
Állandó népességből a 15-18 évesek száma	148 fő
Állandó népességből a 19-29 évesek száma	497 fő
Állandó népességből 0-29 évesek száma összesen	1139 fő

Az állandó népesség növekedett 1990-2008 között.

A települési adatlap alapján a népességvándorlás egyre jellemzőbb a településre. Egyre többen költöznek a városból (Szeged) - amely egyben a megyeszékhely - a faluba, az alacsony telek, valamint ház árak miatt. Sokan ingáznak naponta Szegedre. Az autóbusz menetrend nagyon jó, napi 44 járat közlekedik. Közepesen jellemző, hogy a közelebbi településekről költöznének Üllésre. Nem jellemző, hogy távolabbi településekről, Budapestről, vagy külföldről költöznének ide.

A község lakói, fiataljai amennyiben lakóhelyet változtatnak elsősorban a megyeszékhelyre (jellemzően), és a közeli városokra esik a választásuk. Kevesen választják lakóhelynek a fővárost, a távolabbi városokat, településeket. Egyáltalán nem jellemző az, hogy külföldre költöznének a lakosok. Az elvándorlás nagyobb mértékben diplomásokra vonatkozik, akik a megyeszékhelyen vagy a fővárosban kapnak munkát. A közeli településekre főleg házasság kötés után kerülnek. A külföldi munkavállalás jellemzően egy-két éves átmeneti idejig tart.

Az iskolai adatok a koncepció során, mindvégig az üllési Fontos Sándor Általános és Alapfokú Művészeti Iskolára vonatkoznak, annak ellenére, hogy 2008. augusztus 1.-től, az üllési és a forráskúti iskola (neve: Üllés és Forráskút Községek Általános Iskolája és Alapfokú Művészetoktatási Intézménye, Óvodája és Bölcsődéje – Fontos Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény) egyesült, hiszen a koncepció az üllési fiatalság adatain alapul. A demográfiai apály az üllési iskola létszámát eddig kevésbé befolyásolta.

Létszám adatok változásai:

- 2004/05-300 tanuló
- 2005/2006-299 tanuló
- 2006/2007-302 tanuló
- 2007/2008- 310 tanuló
- 2008/2009-320 tanuló

II. Szociális helyzet

A településen a munkanélküliek száma 415 fő (regisztrált munkanélküliek száma: 114 fő), ebből tartósan munkanélküli 130 fő. A tartós munkanélküliek nagy hányada nem regisztráltatja magát a Munkaügyi Központban (nem regisztrált munkanélküliek száma: 301 fő). A munkanélküli ráta a településen 8,2% körül mozog. Magas a rendszeres szociális segélyben részesültek aránya (35 fő), számukra a közcélú munka mellett pályázati lehetőségeket is keresünk foglalkoztatásuk megoldására, pl. közhasznú munkatársként.

168 gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, ebből, 91 fő hátrányos helyzetű, 32 fő halmozottan hátrányos helyzetű. Az óvodába járó 99 gyermek közül 34, az iskolában 310 gyermekből 57 fő hátrányos helyzetű. Az óvodában 5, az iskolába 27 halmozottan hátrányos gyermek jár.

Nagy számban élnek fiatalok külterületen. Az óvodások 30%-a, az iskolások 52,6 %-a tanyán él. A kisgyermek zömét a szülők biciklivel hordják az óvodába, iskolába, közülük néhányat autóval hoznak. A legtávolabbról érkezők autóbusszal járnak be, számukra ingyenes a közlekedés, 7 éves kor felett pedig az önkormányzat átvállalja a bérlet összegét, az egész tanévre. Azokról a tanyákról, ahonnan nehéz vagy körülményes a buszállomást megközelíteni, télen a Tanyagondnoki Szolgálat munkatársai szolgálati autóval szállítják be a gyermekeket. Az önkormányzat tervezi, a falugondnoki szolgálat mellett a gyermekek szervezett utaztatásának megoldását, iskolabusz beállítását (pályázati forrásból), amennyiben a szülők e szolgáltatásra igényt tartanak.

Nagy számban járnak más településről gyerekek a községbe, számuk 34 fő.

Etnikailag szegregált településrész nincs. Az önkormányzati nyilvántartás szerint senki nem vallotta romának magát.

III. Közszolgáltatások a településen

Üllés településén biztosítottak minden lakó számára, az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb kötelezően ellátandó szolgáltatások. Helyben ellátott az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás és az alapfokú művészetoktatás. Helyben működik gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, iskolai napközi, valamint a logopédiai szolgáltatás is. A gyógypedagógiai tanácsadás, nevelési tanácsadás Szegeden (30 km), és Mórahalmon (20 km) elérhető. Pályaválasztási tanácsadás Szegeden, gyógytestnevelés Mórahalmon biztosított. A fejlesztő felkészítés, valamint a korai fejlesztés és gondozás helyben elérhető ugyan, de csak utazó gyógypedagógus által, aki havonta 4 alkalommal jár ki Mórahalomról. A családok átmeneti otthona Szegeden, családi napközi Mórahalmon elérhető szolgáltatás, de ez utóbbira nem volt még eddig igény.

Kistérségi ellátásban működik a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, területi irodával, napi 8 órában. A szolgálat jól működik együtt a jelzőrendszer tagjaival: gyermekorvos, védőnők, óvodavezető, iskolaigazgató, tanyagondnokok, polgárőrség, rendőrség. A jelzéseket írásban küldik be, sok esetben közösen látogatják a családokat, rendszeresen eseti megbeszélést tartanak, konzultálnak. A szolgálat munkáját az iskolai gyermekvédelmi felelős is segíti.

A pályázati lehetőségeket kihasználva rendszeresnek mondható a rászoruló családok és egyedülállók ételkészítés segélyezése: mindenki ebédel program, euro integrációs ételkészítés kiosztása, ételkészítéskészítő csomagja gyermeknapra.

Az alapellátást segíti a jelzőrendszeres tanyagondnoki szolgálat kiépülése, 3 főállású szakemberrel.

Településünkön 2006 szeptembere óta működik bölcsőde, amely elsődlegesen megoldást nyújt azoknak az édesanyáknak, akik a gyermekük három éves kora előtt visszatérnek a munka világába. Másrészt a szociális jelzőrendszer látókörébe bekerülnek ezek a családok, a bölcsődei gondozók napi kapcsolatba lesznek a családdal. Előfordult már az is, hogy a család szociális körülményeit tekintve indokolt volt a gyermek bölcsődei elhelyezése. Továbbá kiemelt feladat hárul a bölcsődei gondozókra az óvodás kor előtti fejlesztés végzésében. A 10 férőhelyes bölcsőde 120 %-os kihasználtsággal működik.

A 0-3 éves gyermekek gondozásában a gyermekorvos mellett fontos feladata van a védőnői szolgálatnak, akik munkájuk mellett heti egy alkalommal Baba-Mama klubot működtetnek. Szakszolgálati feladatokat Mórahalom és Szeged lát el. A Kt. 34. §. pedagógiai szakszolgálati feladatok ellátása a megyei önkormányzat feladata, de a Homokháti Többcélú Kistérségi Társulás vállalt feladatként végzi a Mórahalmon kialakított szakszolgálati központban a gyógypedagógiai fejlesztést, korai fejlesztés- és gondozást, a fejlesztő felkészítést, a nevelési tanácsadást, logopédiai fejlesztést, a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadást. A gyógytestnevelés ellátása, hasonlóan a logopédia fejlesztéshez, amennyiben az önkormányzatok nem tudják vállalni a megyei önkormányzat feladata. A többcélú kistérségnek a szakszolgálati feladatok közül kettőt kötelező felvállalni, egyébként a megyei önkormányzatnak szükséges gondoskodnia az ellátatlan gyermekekről. A kistérség anyagi forrásainak erejéig segíti településünket abban, hogy a gyermekek, a kistérségi szakemberek segítségével megfelelő ellátásban részesüljenek.

III/A.) A településen élő 3-18 éves korosztály alapfokú közoktatási (óvodai, általános iskolai) ellátása feltételeinek vizsgálata

Üllés községben a közoktatási feladatokat egy szervezetileg önálló, többcélú közoktatási intézményben, általános művelődési központ intézménytípusban szervezik meg községben. A bölcsődei és óvodai neveléssel, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésével kapcsolatos feladatokat, az ÁMK tagintézményeként működő Bölcsőde és Napközi Otthonos Óvoda látja el a településen. Naponta 7.00 h-tól 17.00-ig tartó nyitva tartással fogadja a gyermekeket az egységben.

Az általános iskolai oktatással, valamint a többi tanulóval együtt oktatható tanulók általános iskolai oktatásával kapcsolatos feladatokat a településen az ÁMK Fontos Sándor Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája látja el. Az óvoda egy feladat ellátási helyen, míg az iskola 3 feladat ellátási helyen működik. Ezek:

- Radnai u. 22. (telephely)
- Radnai u. 2. (telephely)
- Felszabadulás 53. (székhely)

Az alsó tagozatosok közül az első osztályosok külön épületben tanulnak, a 2. és 3. osztály, valamint a napközi szintén külön épületben van. Az alsó tagozatos 4. osztály és a felső tagozat napközivel szintén másik feladat ellátási helyen valósul meg a településen.

Minden évfolyamon két osztály indul.

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart fenn a családsegítővel, a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a védőnővel. Tesz-Vesz Közhasznú Egyesülettel, valamint a Remény Nagycsaládosok egyesületével alkalmankénti az együttműködés.

III/B.) A tanulók, gyermekek összetétele, a halmozottan hátrányos helyzetű és SNI gyermekek, tanulók arányának kiegyenlítetttségére vonatkozó adatok vizsgálata

Az óvodába járó gyermekek száma 99 fő. A gyermekek 34.4%-a hátrányos, 5.05%-a halmozottan hátrányos helyzetű, 8.08%-a pedig integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek.

Az óvoda körzetében a gyermekek száma 109, ebből hátrányos helyzetű a gyermekek 31.19%-a, halmozottan hátrányos helyzetű 4.58%-a.

Az Útravaló Programban részt vesznek halmozottan hátrányos helyzetű tanulók is. A következő tanévtől 2 fő részt vesz az Arany János programban.

Tanórán kívüli programokat biztosít az alapfokú művészeti oktatás, kézműves, néptánc és zenei tanszakokon. Ezen belül legkiemelkedőbb a néptánc tanszak, amelyben 4 olyan csoport működik, ahol 8-14 évesek a tanulók. A hátrányos helyzetű tanulók fele részt vesz az alapfokú művészetoktatás különböző tanszakjain. A csoportokat szakképesítéssel rendelkező néptánc pedagógusok oktatják.

III/C.) Szabadidő-eltöltési lehetőségek

Délutánonként ingyenes tömegsport biztosított, valamint egyesületi szinten működtetett kézilabda és focidzések heti két alkalommal. Szakkörök nem működnek. Felül kell vizsgálni a szakkörök újraindításának anyagi lehetőségeit.

Nyári táborok a helyi erdei iskolában kerülnek megrendezésre, 5 napos, bennalvással: kézműves- néptánc, foci, kézilabda tábor.

További szabadidős tevékenységeket a településen működő civil szervezetekkel közösen is szervez az iskola: nagycsaládosok, sportegyesületek, és Tesz-vesz közhasznú egyesület.

Az erdei iskola 2004 óta működik, 5 km-re található a falutól, egy régi iskola lett felújítva, szálláslehetőség is biztosított. Az iskola tanulói minden tanévben egy hetet itt töltenek, igény szerint ott is alhatnak. A közösségépítés mellett tanórákat is tartanak. Az erdei iskola mellett halastó és tanösvény található.

A művelődési házban Diák-sziget működik, ahol a 12-29 éves fiataloknak szórakozási lehetőség biztosított: csocsó-asztal, játékok, számítógépek, ping-pong, zene stb. A Diák-szigetnek önkéntes ifjúsági vezetője még nincsen.

A 25-29 éves korosztály számára már a családi napok megrendezése nyújthat szórakozási, pihenési lehetőséget a községben, illetve a hagyományok iránt érdeklődők néptánc és kézműves foglalkozásokon vehetnek részt.

Diszkó nem működik Üllésen, mert a korábban ilyen jellegű szórakozóhelyként funkcionáló épületet eladták, de a községtől néhány kilométerre található egy night club, amely a helyi fiatalok kedvelt helyszíne. Sajnos, nagyon forgalmas főút mellett található közvetlenül, így balesetveszélyes az éjszakai élet a környéken.

Többrétű alternatív szabadidő-eltöltési és szórakozási lehetőség felkutatása, kipróbálása, működtetése lenne a cél a településen.

4. A koncepció tartalma

Olyan közös értékek mentén kívánjuk tervünket megvalósítani, amelyek nem csak a fiatalok, de faluközösségünk igényeit is kielégítik, közelebb hozzák az embereket egymáshoz. Programunk során a fiatal korosztály mellett, a község lakóinak minél szélesebb körű bevonására is törekszünk. A diákok aktív részvétele által, szervező tevékenysége nyomán, értékmegőrző, értékközvetítő, közösségformáló tevékenységet folytatunk, amelybe a falu lakóit is bevonjuk.

A koncepció a helyzetelemzésből kiindulva, törekedve a hatékony, széleskörű, helyi összefogáson alapuló problémamegoldásra, határozza meg az önkormányzat céljai, feladatait a különböző területeken.

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY DEMOGRÁFIAI HELYZETÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN

Üllés Község Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a fiatalok száma ne csökkenjen a településen, ezért :

- szükségesnek tartja, hogy a település megfelelő környezeti feltételeket biztosítson a helyi fiatalság számára
- vállalja, hogy biztosítja az esélyegyenlőséget a fiatalok számára
- felkészíti a fiatalokat a felelős állampolgári és európai uniós polgári magatartásra
- biztosítja számukra a gyermek és ifjúsági jogok gyakorlását, elősegíti a fiatalok szervezeteinek kialakulását, működését

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY SZOCIÁLIS HELYZETÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN

Üllés Község Önkormányzata településen élő ifjúsági korosztály számára segítséget nyújt a letelepedéshez:

- szociális bérlakás igénybevételenek lehetőségével segíti a településen építkezni kívánó fiatalok helyzetét
- lakáscélú támogatást nyújt az első lakást vásárló fiatalok részére

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY FOGLALKOZTATÁSI HELYZETÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A településen élő ifjúsági korosztály munkaerő-piaci helyzetének erősítése Üllés Község Önkormányzatának is feladata. Ezzel összefüggésben koordinatív szerepet vállal:

- szükségesnek tartja a fiatalok munkába állásának és tartós foglalkoztatásának megvalósítását, az azzal kapcsolatos jogszabályi rendelkezések hatékony érvényesítését
- vállalja, hogy fejleszti a gazdasági élet, a munka-, az oktatás- és képzési ügyekkel foglalkozó intézmények és fiatalok szervezetei közötti kommunikációt
- ösztönzően lép fel a fiatalok foglalkoztatása érdekében, ösztönzi a pályakezdő fiatalok elhelyezkedését
- támogatja azokat a programokat, amelyek bátorítják az önkéntes szociális munkát (amely lehetőséget teremt a munkanélküliek integrációjára)
- ösztönzi a helyi alkalmi és idényjellegű diákmunkát
- elősegíti, hogy a szakmunkástanulók helyi cégeknél, vállalkozásoknál, szakemberek vezetésével tölthessék a gyakorlatukat
- a település és gazdaságfejlesztés során figyelembe veszi a korszerű tudással, ismeretekkel rendelkező fiatalokat, mint a humánerőforrás bázisát
- kezdeményezi a munkaügyi központ és a vállalkozói szféra közötti folyamatos kapcsolattartást a foglalkoztatás bővítése céljából
- együttműködik regionális ifjúsági közösségekkel a munkaerő-piaci orientációt elősegítő projektekből
- a törvényi szabályozás keretei között együttműködik a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központtal, valamint azokkal a civil szervezetekkel, akik feladatuknak tekintik a munkanélküliség csökkentését, elősegítik az állástalan és pályakezdő fiatalok elhelyezkedését

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY VESZÉLYEZTETETTSÉGÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN

Üllés Község Önkormányzata család-, gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el, segítve ezzel a rászorulókat helyzetét.

Ennek keretében:

- felhívja az érintettek figyelmét a programok preventív jellegére és a helyi közösségek segítő, élénkítő szerepére
- községi szintű ifjúsági programokon teret biztosít a veszélyeztetettség formáira és a megelőzésre

- kiemelt figyelmet fordít az iskolai és az iskolán kívüli drog-prevencióra, az ifjúsági közösségek képviselői és az érdeklődők előtt tudatosítja a kábítószer-fogyasztás jogi következményeit, büntetési tételeit
- a fiatal kori alkoholizmus, dohányzás csökkentése érdekében programokat indít.
- a veszélyeztetett fiatalok érdekében támogatja az ifjúságvédelmi, gyermekjóléti jelzőrendszert

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN

Üllés Község Önkormányzat az egészségmegőrzés fontosságának hangsúlyozása mellett az alábbi feladatokat koordinálja:

- községi szervezésű ifjúsági programokon, szakértők közreműködésével a fiatalok helyes életvitelének hangsúlyozására törekszik, Tudatosítja a fiatalokban az egészség megőrzés, egészségfejlesztés és betegségmegelőzés fontosságát
- támogatja az egészséges életmód szemléletének meghonosítását, kiemelt figyelmet fordít a szociálisan, vagy egészségileg hátrányos helyzetben lévő csoportok egészségvédelmére
- az ÁNTSZ regionális intézetével folyamatos kapcsolatot tart az ifjúság egészségi állapotának alakulásáról
- a tömegtájékoztatási eszközöket felhasználva aktuális akciókról tájékoztatják a község ifjúsági korosztályát
- az önkormányzati fenntartású oktatási intézményekben fokozottabb figyelmet fordít az egészséges életmód hangsúlyozására
- ösztönzi a fiatalokat a különböző szűrővizsgálatokon való részvételre
- figyelmet fordít a lelki egészségvédelem erősítésére (felnőtt szakemberek és fiatal kortárssegítők bevonásával)
- az egészséget, a közösségi életet támogató, a felgyülemlett feszültségek levezetésére, kezelésére alkalmas alternatív programlehetőségeket biztosít
- a feladat ellátásához az önkormányzat folyamatos kapcsolatot tart a karitatív szervezetekkel és az egészségmegőrzéssel foglalkozó civil közösségekkel.

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY OKTATÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓAN

A diáksággal, a diákjogok érvényesítésével való törődés az Üllés Községi Önkormányzatnak is feladata. Ezzel összefüggésben az alábbi javaslatot teszi:

- biztosítani kell magas színvonalú oktatást és képzést mind az iskolákban, mind az iskolarendszeren kívüli képzésekben, tanfolyamokon, klubokban

- lehetőséget kell biztosítani a diákvezetők képzéséhez, továbbképzéséhez
- nemcsak a diákoknak, hanem a velük foglalkozó szakembereknek is lehetőséget biztosít a folyamatos képzésre
- kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az oktatás, képzés során szerepet kapjanak a demokráciára nevelés, az állampolgári nevelés, az életvezetési stratégiák, a gyermek és ifjúsági jogok megismerése és a pályaaorientáció
- törekszik az oktatási rendszert elhagyó fiatalok számának csökkentésére
- koordinálja a diákság képviselőinek rendszeres konzultatív összejövetelét
- erősíti az iskolák, a civil szervezetek, az ifjúsági szervezetek közötti együttműködést
- biztosítja az esélyegyenlőséget, akár szociális, akár értelmi, testi vagy területi alapú az egyenlőtlenség
- kiemelt figyelmet fordít a fiatalok környezettudatos nevelésre
- szorgalmazza, hogy az oktatási-nevelési intézmények legyenek a diákok kulturált szabadidő eltöltésének színterei
- támogatja a már működő diákönkormányzat tevékenységét
- elősegíti az ifjúsággal foglalkozó szakemberek álláshelyének létrehozását
- a feladat ellátása közben együttműködik az oktatási intézményekkel, valamint a diáksággal foglalkozó civil szervezetekkel

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY KULTURÁLIS LEHETŐSÉGEIHEZ KAPCSOLÓDÓAN

Az ifjúsági korosztály művelődési és kulturális programjainak, érdeklődési körének formálásában az önkormányzat az alábbi feladatokban vállal közreműködő szerepet:

- felméri a község közművelődési intézményeinek munkáját, kiemelve az ifjúsági korosztály számára biztosított programokat
- a községi önkormányzati szervezésű ifjúsági, kulturális fesztivál kezdeményezése a környező települések hasonló szervezeteinek bevonásával
- közreműködés a települések közötti Szomszédoló című program egész megyére való kiterjesztésében
- külföldi testvérmegyékkel közösen multikulturális rendezvény előkészítése és a finanszírozás kérdéseinek tisztázása
- együttműködik a megyei és települési kulturális intézményekkel, a települési polgármesterekkel, valamint a kultúra témakörében érintett civil szerveződésekkel
- támogatja a hagyományörzésre, kultúráközvetítésre irányuló rendezvényeket, programokat

- fejleszti a jelenlegi közművelődési intézmények és más szervezetek által fenntartott közösségi tereket
- törekszik az ifjúsági programok bővítésére, támogatja az ifjúsági kulturális kezdeményezéseket, növeli az ifjúsági önkéntesség szerepét a helyi rendezvényeken
- támogatja a helyi ifjúsági művészeti csoportok megalakulását
- ösztönzi az ifjúsági közélet szerepének növekedését
- bevonja a fiatal korosztályt a hozzájuk kötődő pályázati tevékenységekbe

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY SPORT ÉS SZABADIDŐS LEHETŐSÉGEIHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A rendszeres sport és a széleskörű szabadidős tevékenységek lehetőséget teremtenek a fiataloknak a kiegyensúlyozott testi és szellemi fejlődésre, ezért az önkormányzat feladatának tekinti, hogy:

- bővítse a község sportolási lehetőségeit
- népszerűsítse a különböző sportolási lehetőségeket
- biztosítsa a kulturált és szervezett szabadidős és sport tevékenységeket
- szélesítse ki a tömeges sportolásra lehetőséget adó rendezvényeket, fejlessze a már meglévő sportprogramokat

AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLY KÖRNYEZETVÉDELMI NEVELÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓAN

A környezetvédelem napjain egyik fontos, meghatározó tényezője. A fiatalok környezettudatos magatartásra nevelése, a környezetvédelembe való bevonásuk az önkormányzat fontos feladata, többek között:

- tevékenyen segítse a környezetvédelmi problémák iránti fogékonyság, a környezeti nevelés széleskörű elterjesztését a fiatalság körében
- támogassa a tiszta, és vonzó településkép megteremtését segítő ifjúsági programokat
- vállaljon szerepet a felnövekvő generációk környezet és természetvédelmi gondolkodásának, szemléletének fejlődésében, felelősségtudatuk erősítésében

AZ IFJÚSÁG ÖNSZERVEZŐDŐ KÖZÖSSÉGEIHEZ KAPCSOLÓDÓAN

Az Önkormányzat a feladat ellátásához az alábbi témákban vállalja a koordinációt:

- megvizsgálja a községben működő civil ifjúsági közösségek támogatásának lehetőségét
- lehetővé teszi a községi ifjúsági korosztály participációjának elősegítését

- tárgyalásokat folytat az ifjúsági érdekegyeztetés fórumának kialakítása érdekében
- közreműködik a korosztályi közösségek tájékoztatásában az Üllési Körkép közreadása révén
- elősegíti a térségi ifjúságpolitika eredményeinek helyi felerősítését
- megvizsgálja az ifjúsági témakör megjelenítésének és kidolgozásának lehetőségét
- áttekinti lehetőségeit az ifjúsági közösségek részére biztosítandó képzések, táborozások, tanácsadások tárgyában
- az önkormányzat a feladat ellátása közben együttműködik a Csongrád megyei civil szervezetekkel, térségi ifjúsági közösségekkel, a korosztályt támogató szerveződésekkel

IFJÚSÁGI NEMZETKÖZI KAPCSOLATRENDSZER, MOBILITÁS

Az ifjúság nemzetközi kapcsolatrendszerének alakításában az önkormányzat az alábbi feladatokat koordinálja:

- elősegíti a nemzetközi kapcsolatok keretén belüli ifjúsági szervezetek és a fiatalok közvetlen kapcsolatfelvételét
- lehetőségeihez mérten támogatja közös projektek lebonyolítását
- lehetőségei szerint hozzájárul az ifjúsági kezdeményezésekre a demokrácia, a közéleti szerepvállalás tanulásához, a tapasztalatcseréhez, illetve pályázatok finanszírozásához
- az Európai Unió csatlakozáshoz kapcsolódóan szerepet vállal az ifjúsági korosztály felvilágosításában

5. Ifjúsági cselekvési terv

A helyi ifjúságpolitikai cselekvési terv meghatározza az önkormányzat által a fiatalok részére nyújtott szolgáltatások kialakításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedéseket, azok határidejét, felelőseit, a közreműködő intézményeket és szervezeteket, valamint a szükséges erőforrásokat. Meghatározza az ifjúság számára nyújtott szolgáltatások kereteit, elősegíti, hogy az előre meghatározott feladatok összehangoltan kerüljenek megvalósításra és a rendelkezésre álló erőforrásokat, hatékonyan használja fel az önkormányzat.

Jelen cselekvési terv az Üllés Községi Ifjúságpolitikai Konceptió akcióterve.

Az akcióterv felülvizsgálata két-évente történik.

Projekt megnevezése: *Ifjúsági civil szervezet létrehozása*

Felelős: ifjúsági referens

Módszer: Az ifjúsági referens kezdeményezésére a helyi fiatalság és az oktatási intézmények bevonásával helyi ifjúsági szervezet alapítása. A szervezet megalapítása, célok meghatározása, tevékenységek megtervezése. Üllésen nincs ifjúsági szervezet, amely széleskörűen összefogná a helyi ifjúságot, alapot teremt az ifjúsági tevékenységek kiszélesítéséhez.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2008. szeptember 15.

Projekt megnevezése: *2009. évi ifjúságkutatás és helyzetelemzés előkészítése*

Felelős: ifjúsági referens

Szintér: Üllés Község Képviselőtestülete Polgármesteri Hivatala /Üllés, Felszabadulás u. 40./

Módszer: Az ifjúságkutatást a rendelkezésre álló statisztikai adatok, valamint igényfelmérő kérdőívek felhasználásával készíti el a referens. Az elkészült anyagot az Önkormányzat a helyi ifjúsági és civil szervezetek bevonásával megvitatja, majd az igényeknek és a céloknak megfelelően elfogadja. Fontos, hogy a kutatás 2009 végéig elkészüljön, hogy a pályázati lehetőségeket minél jobban ki lehessen használni. A 2010-es cselekvési tervnek már erre a kutatásra kell épülnie.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2009. december 31.

Projekt megnevezése: *Üllés Község ifjúságpolitikai koncepciója cselekvési tervének felülvizsgálata, a cselekvési terv előkészítése*

Felelős: ifjúsági referens

Szintér: Üllés Község Képviselőtestülete Polgármesteri Hivatala /Üllés, Felszabadulás u. 40./

Módszer: A 2009. évi ifjúságkutatás és helyzetelemzés eredményeit felhasználva elkészíteni a 2010. évi ifjúságpolitikai koncepció cselekvési tervét. Az elkészült anyagot az Önkormányzat a helyi ifjúsági és civil szervezetek bevonásával megvitatja, majd az igényeknek és a céloknak megfelelően elfogadja.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2010. szeptember 30.

Projekt megnevezése: *Lakáscélú támogatás, bérlakás-program*

Felelős: Önkormányzat szociális osztály

Szintér: Üllés Község Képviselőtestülete Polgármesteri Hivatala /Üllés, Felszabadulás u. 40./

Módszer: Az önkormányzat lehetőséget teremt a fiatalok számára, hogy első lakás vásárlása esetén meghatározott nagyságú kamatmentes támogatást kapjanak, valamint új ház építése esetén átmenetileg önkormányzati tulajdonú bérlakásba költözzenek. Ennek a programnak a folytatása a továbbiakban.

Projekt megnevezése: *Fiatalok munkába állásának segítése*

Felelős: Tóth Erika családsegítő

Szintér: Üllés Község Képviselőtestülete Polgármesteri Hivatala /Üllés, Felszabadulás u. 40./

Módszer: Az önkormányzat a Munkaügyi Központtal együttműködve egy adatbázist hoz létre, amelyben a fiatal munkanélküliek helyzete is nyomon követhető, ezáltal hatékonyabb segítségnyújtás érhető el a számukra

Határidő: 2010. szeptember 30.

Projekt megnevezése: *Egészségvédelmi Hét*

Felelős: Tasi Zoltánné tanár, Gelenczés Anikó védőnő, ifjúsági referens

Szintér: Déryné Művelődési ház /Üllés, Felszabadulás u. 48/

Módszer: Részvétel és közreműködés az egészségnevelési HÉT programjainak megvalósításában. Az ifjúsági szervezet, a Diákönkormányzat és a szülők bevonásával, a

résztevők zöldségtalakat, diétás ételeket készíthetnek, szűrővizsgálatokon vehetnek részt, a káros szenvedélyek elleni küzdelem részeként drogprevenációs felvilágosítást kapnak.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2008. szeptember 30.

Projekt megnevezése: „*Hogyan tovább?*”

Felelős: ifjúsági referens

Módszer: A program során a helyi szakmák képviselőivel ismerkednek meg a gyerekek. A legtöbb 7. és 8. osztályos tanuló teljesen tanácstalan abban, hogy milyen irányba is tanuljon tovább, milyen szakmát, hivatást válasszon. Ebben kívánunk segítséget nyújtani a különböző szakmák „testközelből” történő megismertetése által. A gyerekek az ifjúsági szervezet összefogásával, szervezett keretek között felkeresnek egy helyi vállalkozást. Itt megismerkedhetnek az adott szakma előnyeivel, hátrányaival olyan emberek által, akik már nagy munkatapasztalattal rendelkeznek saját szakmájukban. A tanulók megismerhetik a munkakörnyezetet, saját tapasztalatokat szerezhettek egy - egy foglalkozással kapcsolatosan.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények, helyi vállalkozók

Határidő: 2008. április 30.

Projekt megnevezése: „*Nyári Munka*”

Felelős: ifjúsági referens

Színtér: Déryné Művelődési ház /Üllés, Felszabadulás u. 48/

Módszer: A program során a művelődési házban a község valamint a környező települések nyári, alkalmi munkavállalási lehetőségeit ismerhetik meg a fiatalok állásbörze keretében.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2008. június 30.

Projekt megnevezése: *Üllési Családi Napok*

Felelős: a családi nap megszervezése minden hónapban más feladata: Polgármesteri Hivatal, Gondozási Központ, Iskola, Művelődési Ház és a civil szervezetek között oszlik meg a feladat

Színterek: Baromjárás Iskola /Üllés, Petőfi dűlő 12./, Alkotóház /Üllés, Felszabadulás u. 10./, Szent Erzsébet Gyógyfürdő /Mórahalom, Szegedi út/

Módszer: a családok közös programjának, a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása. A napok általában mindig valamilyen téma köré szerveződnek, előadókat hívunk meg,

csapatjátékokat, közösségfejlesztő játékokat játszunk, együtt főzünk. A résztvevők létszáma 30 – 120 főig terjed, a helyszín az Alkotóház és udvara /kemence itt található/, valamint a Baromjárás Iskolánk.

Eszköz: A szervezők meghirdetik a programot, a jelentkezés folyamatos. Amennyiben szükséges, a résztvevők anyagilag is hozzájárulnak a programhoz /ebéd készítéséhez/, de helyi vállalkozók és termelők is felajánlják terményüket a főzéshez. A rászorultak számára szervezett programok természetesen ingyenesek. A program két éve működő és egyre rugalmasabban szerveződik és eredményesebben zajlik. Előadóként a Csongrád Megyei ÁNTSZ munkatársai vesznek részt.

Projekt megnevezése: „Gyereksparlament”

Felelős: ifjúsági referens

Szintér: Üllés község

Módszer: Egy tanévben egyszer hívható össze. Résztvevői a polgármester, az ifjúsági szervezet, a DÖK tagjai, valamint a fiatalok közül bárki részt vehet rajta. A fórum alkalmat kínál arra, hogy a gyerekek közvetlenül is elmondhassák javaslataikat, véleményüket a falu ügyeivel kapcsolatban. A polgármester figyelmét felhívja az ifjúság problémáira, a gyerekek kreativitása által új ötletekkel gazdagodhat a falu.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, oktatási intézmények

Határidő: 2008. november 30.

Projekt megnevezése: *Tini-szoba*

Felelős: Gelenczés Anikó védőnő

Szintér: Fontos Sándor Általános Iskola /Üllés, Felszabadulás u. 53./

Módszer: Iskolapszichológus hiányában tini-szoba keretében egyéni beszélgetés az azt igénylő gyerekekkel – témák: család, szex, diáktársak, tanulás. Beszélgetés a védőnővel, de szükség esetén és havi 1 alkalommal, pszichológus szakemberrel történik.

Előzetes egyeztetés, a szakemberekkel és a diákok véleménye alapján történik meg a program kidolgozása.

Eszköz: Az iskolában egy elkülönített szobában

Határidő: 2008. február 25.

Projekt megnevezése: „Suli – Sökk”

Felelős: ifjúsági referens

Szintér: Fontos Sándor Általános Iskola /Üllés, Felszabadulás u. 53./

Módszer: Az iskolai újság (Suli-Sokk) havi rendszerességgel tájékoztatja a tanulókat a DÖK, az ifjúsági szervezet intézkedéseiről, törekvéseiről, a DT munkájáról. Tájékoztatja a fiatalokat az őket érintő témákban. A szerkesztői munkát a diákok az ifjúsági referens segítségével valósítják meg.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2008. szeptember 30.

Projekt megnevezése: Táncház

Felelős: ifjúsági referens, Ótott Zsolt tanár, Nagy Róbert művelődésszervező

Szintér: Déryné Művelődési ház /Üllés, Felszabadulás u. 48/

Módszer: A fiatal korosztály képviselői a környező települések fiataljaival karöltve mutatják be tudásukat az érdeklődőknek.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet, civil szervezetek, oktatási intézmények

Határidő: 2008. március 30.

Projekt megnevezése: „Fedezz fel”

Felelős: ifjúsági referens, Nagy Róbert művelődésszervező

Szintér: Déryné Művelődési ház pince helyisége /Üllés, Felszabadulás u. 48/

Módszer: Az ifjúsági szervezet bevonásával a művelődési ház pincéjének átalakítása próbateremmé és klubhelyiséggé, ahol a helyi és környékbeli fiatalok próbálhatnak, valamint az érdeklődő fiatalok meghallgathatják őket.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet

Határidő: 2008. május 30.

Projekt megnevezése: Diáksziget

Felelős: ifjúsági referens, Nagy Róbert művelődésszervező, Tóth Erika ifjúságvédelmi referens

Szintér: Déryné Művelődési ház két helyisége /Üllés, Felszabadulás u. 48/

Módszer: A "Diáksziget" Közösségi Központ a délutáni órákban van nyitva keddtől szombatig. Két helyiségben lévő programok koordinálása, új programok kialakítása.

Az információs központban, a használatban lévő számítógépeken nemcsak játszhatnak egyénileg és csoportosan a fiatalok, hanem sokszor információt is keresnek, interneteznek, főiskolai feladataikat látják el, fénymásolnak.

A játszóház lehetőségei: sport /biliárd, pingpong/ és társas játékokkal minden korosztály szívesen játszik. Ez a szolgáltatás a legkeresettebb.

Már megvalósult programok:

- előadások, kiállítások: A diákönkormányzattal közösen önismereti jellegű foglalkozások, sérült tanulók kiállítása, pályaválasztással kapcsolatos előadások, egészségnevelő - ismeretterjesztő programok.
- Szabadidős rendezvények: csirke-buli az ötödikesek felsőssé avatása, néptáncosok karácsonya

Tervezett új szolgáltatások:

- KOR-KÉP Kortárs segítők képzése és tevékenységük támogatása, koordinálása-2008-ra átcsoportosítva
- KREATÍV KLUB Az alkotóház szakembere a legújabb kézműves technikákkal ismerteti meg a gyerekeket, fiatalokat, az alkotásokat haza vihetik ill. az adventi vásáron árusítják a csoport vezetőjével
- TEAKOCSMA kísérleti jelleggel indított szolgáltatás, a fiataloknak pénteken déltől 22 óráig nyitva tart a Diáksziget, ahol játszhatnak, beszélgethetnek. Ez alternatíva az éjszakai csellengés vagy a diszkózással szemben, felnőtt jelenlét biztosított!

A jelenlegi faluvezetés nyitott az ifjúságsegítés és közösségi kezdeményezések támogatására.

Együttműködők: önkormányzat, ifjúsági szervezet

Határidő: 2008. május 30.

Projekt megnevezése: „Önkifejezés – az alkotás öröme”

Felelős: Kálmán Ferencné – az Alkotóház vezetője

Színtér: Alkotóház /Üllés, Felszabadulás u. 10./

Módszer: a magyar kézműves hagyományok ápolása és az önkifejezés lehetőségének megadása, a lakosság számára elérhető kézműves foglalkozások megtartása, a családi kohézió erősítése: nagycsaládosoknak szervezett programok, esély-egyenlőség: fogyatékos gyermekeknek, hátrányos helyzetű gyermekeknek szervezett programok, nőknek szervezett programok, szakember segítségével vezetett terápiás foglalkozások.

Eszköz: az önkormányzati tulajdonban lévő intézményben, önkéntesek munkájával megvalósított programok, a projekt végén kiállítás rendezése.

Projekt megnevezése: *Könyvbemutatók, kulturális programok*

Felelős: Meszesné Volkovics Szilvia könyvtáros

Színterek: mindig az aktuális előadás előtt

Módszer: a könyvolvasás propagálása, a könyvolvasási szokások megváltoztatása, az olvasás megszerettetése, a könyvekre fordított nagyobb figyelemfelkeltés.

Eszköz: Jelen programban zajló előadások előtti 10 perces könyvismertető. A könyvek összeválogatása mindig a témától függő, és a témához értő szakember kiválasztásával történik

Projekt megnevezése: „*Pusztába kiáltó szó*”

Szintér: Erdei Pihenő Üllés – Szeged-Kkhalasi út mellett

Módszer: a feszültség, az agresszió, a düh levezetésének módja a hang erejével.

Eszköz: Az eredeti elgondolás alapján – alföldi településről lévén szó – a pusztába messze lehetett volna mindenkinek kiadnia magából egy ládára állva, ami belészorult. De a helyi fiatalok ettől még megijedtek, az erdőben azonban szívesen kiáltoznának, ezért az üllési erdő egyik pihenőhelyén felállítunk egy táblát és egy ládát.

Projekt megnevezése: *Ifjúsági Labdarúgó torna*

Felelős: Makra Jenő sportkör elnöke

Módszer: A helyi ifjúsági Sport Kör szervezésében félévente egy torna lebonyolítása, ahol a helyi fiatalok a környező települések csapattal vehetik fel a versenyt.

Helyszín: üllési sportpálya

Projekt megnevezése: *Fitness torna- önképzőkör*

Felelős: Tóth Erika családsegítő

Módszer: a költséges, Szegedről érkező oktató helyett, a tornán részt vevők közül egy-két személy végezze el a fitness-edzői tanfolyamot, így fél év alatt megtérül az oktatás összege.

Helyszín: helyi általános iskola tornaterme /Üllés, Felszabadulás u. 53./

Projekt megnevezése: „*Kondizz és bízz!*”

Felelős: Szolnoki Tünde

Szintér: Általános Iskola tornaterme épületében kialakított kondi-teremben /Üllés, Felszabadulás u. 53./

Módszer: a rendszeres testmozgás lehetőségének biztosítása az egész lakosság számára, ingyenesen használható az iskola tornatermének helyiségében kialakított, állandó felügyelettel ellátott kondi-terem.

Eszköz: a kondi-terem eszközei nem tudják követni a legújabb változásokat, helyi, szerény módon bővítjük eszköz-tárunkat, kapcsolódva a női tornához, a munkahelyi testedzéshez és a szabadidős programokhoz /pl. családi napok/.

Üllés, 2008. augusztus 10.